



ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 6. luvun 64 §:n mukaisesta tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä

HAKIJA

Lappeenrannan Lämpövoima Oy
PL 191
53101 LAPPEENRANTA

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Tarkkailusuunnitelma koskee yhteistarkkailuna toteutettavaa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, Rakkolanjoen vesistöalueella (vesistöalue 06.02) sijaitsevien

- Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n Toikansuon jätevedenpuhdistamon vesistövaikutustarkkailua
- Norkalk Oy Ab:n Ihalaisen kaivoksen vesistövaikutustarkkailua

ASIAN VIREILLETULO

Ympäristönsuojelulain 6. luvun 64 §:n mukainen tarkkailusuunnitelma Rakkolanjoen ja Haapajärven veloitetarkkailuohjelman päivityksestä (Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy, no 1551/16) on saapunut Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen 13.9.2016. Täydennetty tarkkailusuunnitelma on saapunut ELY-keskukseen 4.10.2016 (Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy, no 1551/16, 3.10.2016).

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä säädetään ympäristönsuojelulain 6. luvun 64 §:ssä. Tarkkailusuunnitelmassa esitetyn tarkkailuohjelman hyväksyy kalastotarkkailua lukuun ottamatta Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, joka on ympäristönsuojelulain mukainen valvontaviranomainen. Kalastotarkkailun osalta ohjelman hyväksymisestä päättävä toimivaltainen viranomainen on Varsinais-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus.

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖKSET, JOIHIN TARKKAILU PERUSTUU

- Lappeenrannan kaupunki: Itä-Suomen ympäristölupavirasto nro 134/07/2, 28.11.2007, Dnro ISY-2006-Y-229 (ympäristölupahakemus, joka koskee Hyväristönmäelle rakennettavaa uutta jätevedenpuhdistamoa sekä nykyisen Toikansuon jätevedenpuhdistamon toiminnan jatkamista uuden puhdistamon käyttöönottoon asti) ja Itä-Suomen ympäristölupavirasto nro 116/09/2 16.10.2009, Dnro ISY-2006-Y-116 (Haapajärven kunnostaminen)

- Nordkalk oy Ab: Itä-Suomen aluehallintovirasto nro 91/10/1, 4.10.2010, Dnro ISAVI/50/04.08/2010 (ympäristöluvan tarkistaminen ja lupamääräys vesistötarkkailusta); Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 1201 9.4.2014, Dnro 50/1/12

TARKKAILUSUUNNITELMA

Nykyisin voimassa olevat tarkkailuohjelmat (Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy nro 1221/09, 4.6.2009 ja täydennetty 23.6.2009 sekä 2588/10, 15.12.2010) koskevat jätevesivaikutustarkkailua ja Haapajärven kunnostamiseen liittyntä tarkkailua. Niiden päivittäminen on tarpeen Haapajärven kunnostuksen jälkeisen tarkkailun, Rakkolanjokeen Saimaan kanavasta pumpattavan lisäveden vaikutusten tarkkailun sekä myös sisällöllisin muutostarpeiden takia.

Päivitetyn ohjelman mukaan vedenlaatua jätevesivaikutustarkkailuna seurataan Rakkolanjoessa ja Haapajärvestä yhdeksältä paikalta neljästi vuodessa (maalis-, heinä-, elo- ja loka-marraskuussa) kuten ennenkin. Näistä tarkkailupisteistä neljä on Rakkolanjoen yläosalla, kaksi Haapajärvestä ja kolme Rakkolanjoen alaosalla Haapajärven luusuan ja valtakunnan rajan välillä. Haapajärven kunnostuksen vaikutustarkkailua Rakkolanjoessa (HAARA-tarkkailu) on vähennetty kunnostuksen aikaisesta tiheästä tarkkailusta niin, että tarkkailukertoja on nyt kuusi vuodessa. Saimaan kanavasta pumpattavan veden laatua seurataan kahdelta pisteeltä kuudesti vuodessa. Näiden lisäksi Rakkolanjoen tarkkailun yhteydessä otetaan Lappeenrannan ympäristötoimen tilaamana ja maksamana ylimääräisenä tarkkailuna näytteet kahdelta havaintopaikalta Hiessillanojasta (PISARA 1:Hiessillanoja 144) ja Rakkolanjoesta (PISARA 2: Rakkolanjoki 145). Nämä ympäristötoimen kaksi PISARA-havaintopaikkaa eivät kuulu velvoitetarkkailuun, mutta näytteet niistä otetaan aina velvoitetarkkailun yhteydessä ja tulokset siirretään ympäristöhallinnon Hertta-tietojärjestelmään

Jätevesien vaikutustarkkailun biologinen osio käsittää Haapajärven osalta vuosittain tehtävät a-klorofyllimääritykset, joka kolmas vuosi tehtävän kasviplanktonitarkkailun ja joka neljäs vuosi tehtävän kalastotarkkailun. Rakkolanjoen osalta biologinen tarkkailu käsittää joka viides vuosi tehtävän pohjaeläin- ja piilevätarkkailun sekä vuosittaiset sähkökoekalastukset.

Kalaelohopeatarkkailu tehdään vuonna 2017, ja tulosten perustella päätetään jatkosta.

TARKKAILUSUUNNITELMAN KÄSITTELY

Asian johdosta on oltu yhteydessä Lappeenrannan ympäristötoimeen ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n ja Nordkalk Oy Ab:n edustajiin. Tarkkailuohjelmasta heillä ei ollut erityistä kommentoitavaa.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tarkastanut tarkkailusuunnitelman (Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy, no 1551/16, 3.10.2016) ja hyväksyy sen esitettyssä muodossa seuraavin tarkennuksin:

Kaikki veloitettavat tarkkailutulokset tulee toimittaa niiden valmistuttua ELY-keskuksen Hertta-rekisteriin ja Lappeenrannan ympäristötoimeen.

Tuloksista vuosittain laadittavissa suppeissa yhteenvedoissa kerrotaan myös kuluneen vuoden aikana tehdyistä biologisista tarkkailuista. Biologisista tarkkailuista tulee laatia omat yhteenvetonsa. Perusteellinen yhteenvedo tulee tehdä viiden vuoden välein, jossa käsitellään vedenlaadun lisäksi myös biologisten tarkkailujen tulokset ja arvioidaan syvällisemmin vesistön tilaa kaikkien tarkkailujen perusteella.

Perustelut

1. Haapajärven kunnostukseen liittyneen HAARA-tarkkailun vähentäminen:
Kunnostushankkeen ympäristöluvan 17.-määräyksen (tarkkailumääräykset) mukaan kunnostuksen jälkeen tarkkailua tehdään tarpeen mukaan. Kunnostus valmistui 2013, minkä jälkeenkin sen vesistö-tarkkailua on tehty yhtä tiheästi (joka toinen viikko) kuin kunnostuksen aikana. Kunnostuksen jälkeisestä veden laadusta on siten riittävästi tietoa, jotta ohjelman huomattava keventäminen voidaan toteuttaa.
2. Saimaan kanavasta johdettavan lisäveden laadun tarkkailun lisääminen ohjelmaan on tarkoituksenmukaista Rakkolanjoen kokonaistilan arvioimisen kannalta.
3. Analyysivalikoiman muutokset:
 - Rauta on poistettu määrittämisestä.
Perustelu: Raudan merkitys Rakkolanjoen ja Haapajärven tila-arvioinnissa on vähäinen.
 - Bakteereista lämpökestoiset fekaaliset kolimuotoiset bakteerit on poistettu, samoin suolistoperäiset enterokokit. Hygienian mittariksi jää *Escherichia coli* –bakteerin suora määrittäminen.
Perustelu: Fekaaliset kolimuotoiset bakteerit –määrittäminen mittaa myös ei-ulosteperäisiä bakteereita. Sitä parempi ulosteperäisen likaantumisen määrittäminen on *Escherichia coli* –bakteerin suora määrittäminen. Sekä *Escherichia coli* –bakteeri että suolistoperäiset enterokokit ovat molemmat hygieniaindikaattoribakteereita, jotka mittaavat veden ulosteperäistä likaantumista. Molemmille on viralliset raja-arvot uimaveden laadun arvioimiseksi. Rakkolanjoelle ja Haapajärvelle ulosteperäisen likaantumisen mittariksi päädyttiin *Escherichia coli* –bakteeriin, koska se on luotettava mittari ja koska sen suhteellinen määrä ulosteperäisesti likaantuneessa vedessä on suurempi kuin fekaalisten enterokokkien, jolloin positiivisia tuloksia saadaan myös laimeissa olosuhteissa.

3. Biologisen tarkkailun muutokset:

- Haapajärvestä pohjaeläintarkkailu on poistettu, mutta Rakkolanjoen rajavesipisteeseen (001) pohjaeläintarkkailu jää. Perustelu: Matalan Haapajärven pohjaeläintuloksia ei voi käyttää vesienhoidon tila-arvion ja luokittelun tarpeisiin, sillä pohjaeläimistöistä laskettavat indeksit edellyttävät noin 10 metrin järvisyvännettä. Haapajärven tila-arvioon soveltuu paremmin kasviplankton- ja kalastotarkkalut. Niiden määrää on lisätty. Kasviplanktonin osalta lisäys tarkoittaa sitä, että kasviplankton (lajisto ja biomassa) tehdään joka 3. vuosi (ennen joka 5. vuosi)
- Vesikasvitarkkailu on poistettu jätevesien vaikutustarkkailuohjelmasta. Perustelu: Vesikasviseurantaa Haapajärvestä tullaan jatkamaan Saimaan kanavasta johdettavan lisäveden vaikutusten seuraamiseksi annetun luvan 21. -lupaehdon perusteella (Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätös nro 115/09/2 16.10.2009).
- Haitallisten aineiden (kalaelohopea) tarkkailussa testikala on muutettu hausta ahveneksi. Perustelu: Vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun asetuksen (1308/2015) mukaan elohopea määritetään ahvenesta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 64, 65 ja 96 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskusten maksullisista suoritteista vuonna 2016 (654/2016)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen voi tarkistaa ohjelmaa. Lupaviranomainen päättää ohjelman olennaisista muutoksista.

Tätä päätöstä on noudatettava oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Päätöksestä peritään suoritemaksua valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2016 (654/2016) mukaisesti. Sen mukaan tarkkailusuunnitelman käsittelystä peritään maksua 55 €/h. Ilmoituksen käsittelyyn käytetyn tuntimäärän, 14 h, mukaan maksua kertyy 770 €. Maksu peritään erillisellä laskulla.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Kaakkois-Suomen ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Tieto päätöksestä julkaistaan Lappeenrannan kaupungin ilmoitustaululla.

MUUTOKSEN HAKU

Tähän päätökseen ja maksua koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. (YSL 192 §). Valitusosoitus on liitteenä. Oikaisua päätökseen voi hakea tarkkailusuunnitelman esittäjä ja se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea sekä ne viranomaiset, joiden tehtävä on valvoa asiassa yleistä etua.

Ympäristönsuojelupäällikön sijainen,

Ylitarkastaja

Juha Rantala

Limnologi

Marja Kauppi

JAKELU

Päätös saantitodistuksella

Lappeenrannan Lämpövoima Oy
PL 191
53101 LAPPEENRANTA

Jäljennös päätöksestä

Nordkalk Oy Ab
Ihalaisen kaivos
53500 LAPPEENRANTA

Tiedoksi

Lappeenrannan kaupunginhallitus
Lappeenrannan ympäristötoimi
Varsinais-Suomen ELY-keskus (kalatalousviranomaisen)

LIITTEET Rakkolanjoen ja Haapajärven velvoitetarkkailuohjelma
Oikaisuvaatimusosoitus

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Rantala Juha 11.10.2016 08:32